

LIETUVOS RESPUBLIKOS
VIEŠŲJŲ PIRKIMŲ ĮSTATYMO NR. I-1491 46 IR 72 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO
ĮSTATYMO PROJEKTO AIŠKINAMASIS RAŠTAS

1. Įstatymų projektų rengimą paskatinusios priežastys, parengtų projektų tikslai ir uždaviniai

Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo Nr. I-1491 46 ir 72 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas (toliau – Projektas) tikslas – sudaryti galimybes perkančiajai organizacijai ekstremalios situacijos metu pirkimus atlikti greičiau ir paprasčiau, t.y. netaikyti reikalavimų dėl tiekėjo pašalinimo pagrindų, kai būtina užtikrinti viešojo intereso apsaugą, taip pat sudaryti sutartį netaikant pirkimo procedūroms ir sutarties turiniui keliamų reikalavimų, kai atliekamas tarptautinis pirkimas neskelbiamų derybų būdu dėl ypatingos skubos.

2. Įstatymų projektų iniciatoriai (institucija, asmenys ar piliečių įgalioti atstovai) ir rengėjai

Įstatymų projektų iniciatorė – Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerija. Įstatymų projektus parengė Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerijos Viešųjų pirkimų politikos skyriaus (vedėja – Aurelija Ylė, tel. 8 706 64 834, el. p. aurelija.yle@eimin.lt) patarėja Dovilė Šacikauskė, tel. 8 706 64 606, el. p. dovile.sacikauske@eimin.lt.

3. Kaip šiuo metu yra reguliuojami įstatymų projektuose aptarti teisiniai santykiai

Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo (toliau – Įstatymas) 46 straipsnyje nustatyta, kad perkančioji organizacija pašalina tiekėją iš pirkimo procedūros, jei yra Įstatymo 46 straipsnio 1, 3 ir 4 dalyse nustatyti pagrindai. Įstatymo 46 straipsnio 5 dalyje nustatyta, kad perkančioji organizacija gali nepašalinti tiekėjo iš pirkimo procedūros tik išimtiniais atvejais, kai būtina užtikrinti viešojo intereso apsaugą, įskaitant visuomenės sveikatos ir aplinkos apsaugą. Tačiau bet kokių atveju, perkančioji organizacija pirkimo dokumentuose privalo nustatyti minėtus tiekėjo pašalinimo pagrindus ir reikalauti pateikti pašalinimo pagrindų nebuvimą įrodančius dokumentus.

Įstatymo 72 straipsnio 3 dalyje nustatyta, kad perkančioji organizacija, vykdydama neskelbiamas derybas šio įstatymo 71 straipsnio 1 dalies 2 ir 3 punktuose, 3 dalies 2, 3 ir 4 punktuose, 5 ir 6 dalyse nustatytomis sąlygomis, gali pirkimo sutartį sudaryti nesilaikydama Įstatymo 72 straipsnio 2 dalyje nurodytiems etapams taikomų ir kitų pirkimo procedūroms bei pirkimo sutarties turiniui nustatytų reikalavimų, jei ji atlieka supaprastintą pirkimą ir Įstatymo 2 priede nurodytų socialinių ir kitų specialiųjų paslaugų tarptautinį pirkimą. Kitais atvejais atliekant pirkimą neskelbiamų būdu reikia atlikti pirkimo procedūras – rengti pirkimo dokumentus, reikalauti pasiūlymą pateikti Centrinės viešųjų pirkimų informacinės sistemos priemonėmis (CVP IS) ir pan.

4. Kokios siūlomos naujos teisinio reguliavimo nuostatos ir kokių teigiamų rezultatų laukiama

Siūloma patikslinti Įstatymo 46 straipsnio 5 dalį ir nustatyti, kad perkančioji organizacija išimtiniais atvejais, kai būtina užtikrinti viešojo intereso apsaugą, įskaitant visuomenės sveikatos ir aplinkos apsaugą, neprivalėtų ne tik nepašalinti tiekėjo iš pirkimo procedūros, bet ir nustatyti tiekėjo pašalinimo pagrindų ir reikalauti pateikti pašalinimo pagrindų nebuvimą įrodančių dokumentų. Tokiu būdu būtų sudarytos sąlygos pirkimus, kurie vykdomi siekiant užtikrinti viešojo intereso apsaugą, atlikti greičiau, išvengiant tokiais atvejais netikslingų veiksmų.

Taip pat siūloma papildyti Įstatymo 72 straipsnio 3 dalį nustatant, kad, kai atliekamas tarptautinis pirkimas neskelbiamų derybų būdu dėl ypatingos skubos, būtų galima sudaryti sutartį netaikant pirkimo procedūroms ir sutarties turiniui keliamų reikalavimų. Pažymėtina, kad perkančioji organizacija tokiais atvejais dažnai priversta kreiptis į vieną tiekėją, kuris kartais

nebūna suinteresuotas dalyvauti pirkimo procedūrose (rengti pasiūlymą, teikti jį nustatytomis sąlygomis ir būdais, pvz. CVP IS priemonėmis ir pan.) ir sudaryti Įstatyme nustatyto turinio sutartį. Tokiais atvejais perkančioji organizacija įsigydama skubiai reikalingas prekes, paslaugas ar darbus patiria nepagrįstus sunkumus, kurių būtų galima išvengti priėmus Projekto nuostatas. Pastebėtina, kad reikalavimai paviešinti informaciją apie tokius pirkimus (teikti pirkimo procedūrų ataskaitą, skelbti apie sudarytą sutartį, paskelbti sudarytas sutartis) išliktų.

5. Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo rezultatai, galimos neigiamos priimtų įstatymų pasekmės ir kokių priemonių reikėtų imtis, kad tokių pasekmių būtų išvengta

Priėmus Projektą neigiamų pasekmių nenumatoma. Projekto nuostatos sudarys sąlygas greičiau ir paprasčiau atlikti pirkimus ypatingos skubos atveju.

Vadovaujantis Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. vasario 26 d. nutarimu Nr. 276 „Dėl Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos patvirtinimo“, 4 punktu, numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimas neatliekamas.

6. Kokią įtaką priimti įstatymai turės kriminogeninei situacijai, korupcijai

Priimtas įstatymas įtakos kriminogeninei situacijai neturės.

7. Kaip įstatymų įgyvendinimas atsilieps verslo sąlygoms ir jo plėtrai

Priimtas įstatymas įtakos verslo sąlygoms neturės, nes siūlomos nuostatos bus taikomos išimtiniais atvejais.

8. Įstatymų inkorporavimas į teisinę sistemą, kokius teisės aktus būtina priimti, kokius galiojančius teisės aktus būtina pakeisti ar pripažinti netekusiais galios

Siekiant Projektu siūlomus pakeitimus inkorporuoti į teisinę sistemą, priimti naujų, pakeisti ar pripažinti netekusiais galios galiojančių įstatymų nereikės.

9. Ar įstatymų projektai parengti laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų, o įstatymų projektų sąvokos ir jas įvardijantys terminai įvertinti Lietuvos Respublikos terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka

Įstatymų projektai parengti laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos įstatymo, Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų.

10. Ar įstatymų projektai atitinka Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas ir Europos Sąjungos dokumentus

Įstatymų projektų nuostatos neprieštarauja Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatoms ir atitinka Europos Sąjungos dokumentus.

11. Jeigu įstatymams įgyvendinti reikia įgyvendinamųjų teisės aktų – kas ir kada juos turės priimti

Įstatymui įgyvendinti teisės aktų priimti nereikės.

12. Kiek valstybės, savivaldybės biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų prireiks įstatymams įgyvendinti, ar bus galima sutaupyti

Įstatymui įgyvendinti papildomų lėšų nereikės.

13. Įstatymų projektų rengimo metu gauti specialistų vertinimai ir išvados

Rengiant Projektą nebuvo gauti specialistų vertinimai ir išvados.

14. Reikšminiai žodžiai, kurių reikia šiems projektams įtraukti į kompiuterinę paieškos sistemą, įskaitant Europos žodyno „Eurovoc“ terminus, temas ir sritis

Reikšminiai žodžiai, kurių reikia šiems projektams įtraukti į kompiuterinę paieškos sistemą: „viešasis pirkimas“, „viešojo pirkimo sutartis“, „pirkimas“, „pirkimo sutartis“.

15. Kiti, iniciatorių nuomone, reikalingi pagrindimai ir paaiškinimai

Įstatymai turėtų būti išversti į anglų kalbą.

Energetikos ministras,
laikinai einantis ekonomikos
ir inovacijų ministro pareigas

Žygimantas Vaičiūnas

2020-03-16